

BÜTÜN YOLLAR GALERİYE ÇIKTI

Ressam Mehmet Güleryüz'ün oğlu Kerimcan Güleryüz sanatın içine doğdu. Ama kendi yolunu bulması için gitmediği okul, yapmadığı iş kalmadı. Şimdi ise Türkiye'nin önde gelen galericilerinden biri. Oğul Güleryüz, ne istediğini anlayana kadar yaşadığı savrulmalarla yüzleşti.

Fotoğraf Ceren Salman

yüzleşme

Bizim dinimiz sanattı. Anne, baba ve bir çocuktan oluşan üç kişilik küçük ailemizin inanç, dürüstlük, mertlik alanıydı sanat. Böyle bir ailede büyüyen bir çocuk sanattan ne kadar uzak durabilir? Ben de duramadım. Ama kendi yolumu da kolay bulmadım. Bugün çok severek yaptığım işe, galericiliğe gelene kadar onlarca işe girdim, çıktım. Bütün gençliğimi, gelecekte ne yapacağımı konusunda net bir fikri olmadan karmakarışık bir kafayla geçirdim.

Babam, Mehmet Güleriyüz. Resme aşkla, tutkuyla bağlı bir sanatçı. Oğlu olarak değil, galerici olarak söylüyorum, iyi bir sanatçı. Onun bu tutkusuna hayatım boyunca şahitlik ettim. Tuvalin başında bayılana kadar resim yapardı. Sonra biraz uyur, kendini toparlar, yeniden işe koyulurdu. Daha sonraki yıllarda fark ettim, onun resmi bu kadar ciddiye alan hali, beni ürküttü. Sanatla arama bir mesafe koymama sebep oldu. Babamla aynı kulvarda koşma fikri ise tümenden korkutucuydu. Küçük yaştan beri, biraz da bu sebeple, resim yapma hakkını kendimde göremedim.

1987 yılında ABD'de liseyi bitirdiğimde aşağı yukarı böyle bir ruh halindeydim. Ne olacağıma dair en ufak bir fikrim yoktu. Annem babam ben 13 yaşındayken ayrılmıştı. Babamla aramdaki mesafeyi kapatmak, ona daha yakın olabilmek için İstanbul'a yanına geldim. Ne istediğimden emin olana kadar üniversiteye gitmeyecektim. Ofisboy'luk da dahil her işi yapmaya hazırdım. Bir tanıdık vasıtasıyla dönemin önemli reklam ajansı RPM'e gittim ve kısa sürede kendimi Paul McMillan'ın asistanı olarak buldum. Paul'ün hayatımda önemli bir yeri var. Sanatçı kimliği olan, heykel yapan, fotoğraf konusunda engin bilgisi olan biriydi. İlk kez babam dışında bir rol model bulmuştum kendime. Bana, fotoğrafçılık pekala bir meslek olabilir, diye düşündürdü. Benim için bir tür liberasyon oldu.

Fotoğraf iyi bir alternatifti. Hem babamla aynı ipte yürümeyecektim hem de sanatla uğraşacaktım. Hatta onun bilmediği şeyleri ben bilecek ve onunla paylaşabilecektim. Paul McMillan'la geçirdiğim iki senenin sonunda fotoğraf okumaya karar verdim ve ABD'ye Atlanta College of Art'a gittim. Fakat çok büyük bir handikapım vardı, ağır snob'dum. Ben Mehmet Güleriyüz gibi bir ressamın oğluyum, üzerine iki yıl da Paul McMillan'la çalıştım. Siz mi bana bir şey öğreteceksiniz havasındaydım. O ruh halinin de etkisi oldu muhakkak ama esas olarak fotoğrafı yeteri kadar sevmediğimi fark ettim. Ortalama bir fotoğrafçı olabilirdim ama aşık değildim. O yüzden de samimi değildim. Okulu bıraktım. Arkasından sanat tarihi okuyayım dedim. Ama onun beni nereye götüreceğini kestiremedim, vazgeçtim. Sonra Baltimore'a taşındım annemin yanına. Bir sene felsefe okudum, onu da bıraktım. En sonunda elimde bir diploma olsun diye small business management bölümüne girdim ama sonuçta üniversiteden mezun olmadım!

Hayatıma yön vermek için daha radikal bir şey yapmam gerekiyordu. Rotayı tekrar Türkiye'ye, babamın yanına kırdım. 24 yaşındaydım. Ve bir kez daha her şey sıfırdan başlıyordum. Önce babamın ortak olduğu bir fotoğraf stüdyosunda çalıştım, ilgilerim sonucu yolum Tarih Vakfı'yla kesişti. Yeni bir vakıftı, çok heyecan verici projeleri vardı. Orada gönüllü olarak çalışmaya başladım. O dönemde yaptığımız Elveda Doğduğum Toprak sergisini hâlâ gururla hatırlıyorum.

Cemal Reşit Rey'de program koordinatör yardımcısı oldum, yavaş yavaş prodüksiyonun, organizasyonun bir iş olduğunu

Çok büyük bir handikapım vardı, ağır snob'dum. Ben Mehmet Güleriyüz gibi bir ressamın oğluyum, üzerine iki yıl da Paul McMillan'la çalıştım. Siz mi bana bir şey öğreteceksiniz havasındaydım.

hissetmeye başladım. Şimdi dönüp baktığımda, hem eğitimim hem de profesyonel hayattaki savrulmalarım bir galerici için mükemmel bir yol haritasıymış diye düşünüyorum. CRR'de ev sahipliğini öğrendim. Performansı gerçekleştiren sanatçının korunmasını sağlamak, onun ihtiyacını karşılamak... Bunların hepsi benim için bir galerici eğitiminin parçası oldu.

Hayır, hikayem daha bitmiyor. Bütün bu kültürel misyonerlik işleri güzeldi ama 30'una yaklaşan genç bir adam olarak az da olsa kendi paramı kazanmak istiyordum. Maaş alabileceğim bir iş buldum, kendi galerimi açana kadar, bir halkla ilişkiler şirketine müşteri temsilcisi olarak çalıştım. O dönemde yeni kurulan Sabancı Üniversitesi'nde iletişim sorumlusu oldum ve üniversitenin Karaköy ofisindeki Kasa Galeri'de çalıştım ve bir başka galeri olan Karşı Sanat'ı yönettim. Düşünün ki; 2000 yılında, 30'unu geçmiş işsiz bir adam olarak evleneceğim. Yakın bir arkadaşımın uzun metraj bir film çekeceğim. Ve bütün bu sürecin sonunda bir şeyden emin olacağım: Ben artık kendim için çalışmak istiyordum. Bu yaklaşım kulağa bir patron böbürlenmesi gibi gelebilir. O zaman şöyle ifade edeyim. Ben artık yaptığım işin sahibi olmak istiyordum. Ben olsam da olmasam da yürüyecek bir iş değil, benim sayemde gerçekleşecek bir iş yapmak istiyordum. 2004 yılında, Karşı Sanat'tan bir koleksiyonerim ile birlikte x-ist'i işte böyle kurduk. İleride Türkiye'deki sanat ortamının tarihi objektif olarak yazıldığında bu yapının değeri daha da iyi anlaşılacak diye düşünüyorum.

Misyonumuz genç sanatçılara alan açan bir platform olmalı. Türkiye'deki diğer galerilerin vizyonunu değiştirdi. Şans eseri dünyada da böyle bir trend oluştu. İleri yaşta deneyimli bir sanatçı olmak neredeyse dezavantaj haline geldi. Farkında olmadan trendi de yakalamışız yani. x-ist'teki 7 yılının ardından, geçen sene, bu kez tamamen tek başıma, The Empire Project'i kurdum.

Burası her şeyinden sorumlu olduğum ilk galerim. Dünya sanat piyasası değişiyor. Artık Batı domine etmiyor sanat piyasasını. Çin gerçeği, Ortadoğu gerçeği var. Türk sanatının kendini kanıtlayabilmesi için fırsat var. Bu dönem yeni bir vizyonla karşılaşmak çok ama çok heyecan verici.

14 yaşında bir açılış sonrası davette, hal gereği oradaki bir sohbet esnasında "büyüyünce ne olacaksın" diye sorulmuştu. Her nedense sorunun bende belirgin bir stres yarattığını bugün bile hatırlıyorum. Bilmiyorum demek yerine, iddialı bir tavırla kendi galerimi açacağım diye cevap verdim. Sonra da kendi iddiamdan kendim rahatsız oldum. Sanki birine dönemeyeceğim bir söz vermişim gibi hissettim. Sanki şeytanla kontrat imzalamışım. Uzun, zorlu, inişli-çıkışlı bir maratonun sonunda, 14 yaşında verdiğim o sözü yerine getirdim. ♦